

Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

P O S U D E K oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Barbara Zítková

Název práce: Sousedské spory

Jméno a příjmení oponenta: Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.

1. Formulace cílů, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Autorka zvolila téma poměrně aktuální a diskutované zejména s ohledem na změny přinášené novým občanským zákoníkem (dále OZ 2012), které lze v tomto kontextu označit za změny zásadního charakteru. Svou prací se dotkla hned několika diskutovaných problémů. Jednak se zabývá otázkou vymezení sousedských práv, a to jak z pohledu zákonných ustanovení, tak ve světle doktríny a judikatury. Zvláštní část její práce analyzuje i některé specifické problémy (rozhrady, vstup na cizí pozemek atp.). Dále se zabývá otázkou ochrany sousedských práv z hlediska vlastnických žalob, žalob posesorních a svépomoci, a to jak z pohledu OZ 1964 (okrajově) tak OZ 2012 (stežejně). V úvodu práce nechybí ani zmínka o odborném diskursu na téma sousedských práv a rovněž historický exkurz. Autorka v úvodu své práce vymezuje její cíle (byť ne příliš konkrétně) a klade si otázky, na které se snaží svou prací nalézt odpověď. Vlastní metody práce a přístupu jsou v úvodu zřetelně naznačeny, i z práce samotné je patrné, že autorka zvolila analyticko-kompilační přístup, který kombinuje s deskripcí a evaluací judikatury, aby nakonec dospěla k určitému syntetizujícímu poznatku. Kompilační metoda – navíc se sklony k málo přínosnému parafrázování zákonného textu (str. 10, 11, 21, 22, 25, 26, 44, 45 atp.) – se nakonec stala bohužel dominantní metodou práce. To nemění nic na tom, že jde o opus (s určitými výhradami obsahovými i formálními – viz níže), který odráží autorčin opravdový (i osobní, jak sama uvádí) zájem o zkoumanou problematiku. Autorka prokázala obecnou znalost zákonného textu (byť na něm místy až příliš ulpěla), projevila i znalost relevantní judikatury.

2. Logická struktura a členění diplomové práce:

Text (65 stran včetně úvodu a závěru) je na první pohled celkově přehledně a jasně členěn, jeho struktura je povětšinou logická, jednotlivé výklady na sebe souvisle (až na výjimky – viz dále) navazují. K systematické a struktuře práce mám však přesto několik připomínek. Kapitola 4 považuji za málo přínosnou z hlediska tématu práce, stala se poněkud samoúčelnou (a současně jen velmi povrchní) deskripcí jednotlivých pojmů bez větší koherence a zejména vazby na vlastní text práce. Namísto těchto zbytných pasáží (parafrází) bývala mohla autorka zařadit analýzu nezbytné cesty, užívání prostoru nad pozemkem a pod pozemkem či problematiku pozemkových enkláv (anebo jině), kterážto témata v práci zcela absentují. Kapitola 5 představuje přiblížení několika vybraných judikátů, resp. sousedských sporů; zařadil bych ji nicméně až za vlastní analýzu platné úpravy sousedských práv.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi, bibliografické citace, poznámkový aparát:

I z hlediska práce se zdroji mám určité výhrady. Při zpracování tématu mohl být použit větší počet bibliografických pramenů. Autorka opomněla několik z hlediska tématu relevantních děl (K. Svoboda. Režim vlastnictví a užívání rozhrad; P. Tégel. Ještě k žalobám na ochranu vlastnického práva; J. Spáčil. Ještě k žalobě na určení hranic mezi pozemky; a řada dalších), namísto toho se uchýlila k práci s internetovými články, které bohužel z odborného hlediska jsou jen povrchním uvedením do problému či prezentací AK, resp. jsou určeny spíše laické veřejnosti. Rovněž se v seznamu použité literatury objevují tituly a autoři, na něž v samotné práci odkazováno není (kupř. Ševčík a kol., Vrajík; Zbořil; Zdobinský). Vytýkám autorce, že

nepracovala se všemi dostupnými komentáři OZ k dané problematice (pracovala jen s komentářem WK, který v celé práci je citován 2x), tedy řada zajímavých názorů a problémů zůstala bez analýzy a odpovědi. Vytykám autorce, že nepracovala s žádnými učebnicemi civilního práva. Na několika místech se objevují nezdrojované pasáže (kupř. str. 17- 3. odst., str. 18 – text počínaje slovy Současná úprava se odklonila...; str. 19 – 3. odst.; str. 41 – 3 odst.; str. 53 – 1. odst.), u kterých by autorka měla u obhajoby doložit originalitu svých tvrzení.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce

Po stylistické a formální stránce vykazuje práce také bohužel několik chyb, nedostatků či přehlédnutí. Autorka tenduje k hovorovému a žurnalistickému způsobu vyjadřování (kupř. asociál, apod.). V práci se 3x objeví v textu samém citace § 1013/1 – stačilo by jednou, a to i do poznámky pod čarou.

- Na str. 4 hovoří o socialistické propagandě – nešlo však o propagandu, ale o dobový dominantní ideologický směr, resp. doktrínu.
- Ke str. 9 – v důsledku přílišné paušálnosti a zkratkovitosti svého vyjádření autorka uvádí zjevně nesprávná či neúplná tvrzení (kupř. svéprávným se nestáváme až dosažením zletilosti, kdy autorka zcela ignoruje princip graduálního nabývání svéprávnosti).
- Ke str. 10 – nikoliv každá právnická osoba vzniká zápisem do rejstříku a zaniká výmazem z něj!
- Ke str. 15 – zákony citujeme jejich číslem ve Sbírce.
- Na str. 15 mluví bez dalšího o poměrně málo obsáhlé úpravě sousedského práva OZ 2012 – mohla by uvést, co dalšího v ní postrádá
- Ke str. 21 – dědění nebylo odmítnuto jako buržoazní přežitek, nýbrž jen některé instituty dědického práva!

5. Formulace vlastních závěrů (práce s judikaturou, úvahy de lege ferenda)

Práce tlumočí řadu názorů a závěrů aktuální doktríny. Autorka sama se snaží na některé vybrané problémy formulovat svou argumentaci a hledá řešení, což je na stranu druhou třeba práci přičíst k dobru.

6. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce

Práce po odborné stránce – s ohledem na výše vytykané nedostatky – hraničním způsobem splňuje požadavky kvalifikační práce tohoto stupně. Prokazuje spíše jen povšechné znalosti vybrané hmotněprávní problematiky soukromého práva, jakož i souvisejících procesních otázek.

Protokol o shodě: <5%

Závěr:

Práci proto s ohledem na výše uvedené nedostatky doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **dobře**.

Diplomovou práci hodnotím stupněm: dobře.

Datum: 16. 7. 2018

Podpis oponenta diplomové práce:
Doc. JUDr. PhDr. David Elischer, Ph.D.